



Kristi Kongi

Ma olen seal ja tunnen seda lõhna.
Mõtisklus ruumist
2014, maali-installatsioon
Tallinna Kunstihooone installatsioonivaade
Foto: Johannes Säre
Kõik õigused kunstnikul

I Am There and I Feel That Fragrance.
Thoughts from the Room
2014, painting installation
Installation view at Tallinn Art Hall
Photo by: Johannes Säre
Courtesy of the artist

Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiiv DIGAR(S)

Kristi Kongi nostalgiaruumid

Kristi Kongi (s 1985 Tallinnas) on kunstnik, kelle praktikat iseloomustab installatiivne ja ruumispetsiifiline maalikäsitlus. Tema teosed on mastaapsed, hõivates tihti suure ala ruumist või koosnedes mitmest osast. Kongi on viimastel aastatel aktiivselt näitustel esinenud ja töid produtseerinud, ainuüksi 2014. aastal osales ta kolmes suures kuraatoriprojektis silmapaistvate installatsioonidega, töötades paralleelselt välja ka oma isiknäituse "Siis. Praegu. Kõikide aegade vahel" Tallinna Linnagaleriis.¹ Ruumilise maali kõrval on Kongile kõige iseloomulikum aga värv – ta kasutab erksat koloriiti ning tema värvil baseeruvad kompositsioonid on kujunenud talle juba iseloomulikuks. Kui ruumiliselt töötavad maalikunstnikke on veel – tegelikult saab rääkida lausa ruumilisest pöördest kaasaaja maalikunstis –, siis Kongi loomingut oleks õige vaadata siinkohal hoopis tema tööde sisulisest ambitsoonist lähtuvalt ja keskenduda sellele, mida need teosed teevalt.

Läbi värviga, valguse ja ruumi opereerib Kongi nostalgia raamistikus, tundes igatsust koos ajaga möödunud tulevikufantaasiate vastu. Tema loomingus on palju viiteid liikumisele, kiirusele ja tehnoloogilisele progressile ning need on kõik mingist muust, pigem varajasemast ajast, mil nimetatud märksõnade mõõde oligi iseenesest veel sisulisem ja hoomatavam. Kohati tundub seega, et Kongi tegeleb teaduslik-tehniline revolutsiooni ajal esile kerkinud ja nüüdseks lahustunud ideedega, mis kandsid endas siirast usku teaduspõhise tegevuse lunastavasse potentsiaali või vähemalt paremasse tulevikku...

Seda kinnitab ka Kongi tehniline arsenali – video, objekti ja laseri – kasutamine maali toetavate meediumite. Eriti märgiline on just laser, mida Kongi kasutas Kumu kunstimuuseumis näituseprojekti "Merike Estna ja mina kui maal" raames valminud töö "Puude vahel on vaikus" (2014) juures, kus teos koosnes maalitud ruumist ja sinna inkorporeeritud laserkiiretest. Laser on huvitav lisa traditsiooniliselle meediumile – olles küll maalikunstis tervikuna vähekasutatud ja seega pigem uudne komponent, on ta kultuuris laiemalt juba üsna konnotatiivne või märgiline ja kindlasti mitte enam uudne tehnoloogiline lahendus. Kongi installatsioonis on laseril toetav funktsioon – ta võimendab liikumist ja muudab teose seega mõjuvamaks. Paratamatult tekib tunne, et laser tuleb appi seal, kus maal iseseisvalt toime ei tule. Aga ka see mõte on laetud teatavast progressivaimust, mis täna sel päeval on juba mitmekordset mõoda saadetud või muidu kuupäeva ületanud.

Käsitledes liikumist ja luues dünaamilisi, ruumis kujuvõtvaid töid, on Kongil kindel side kineetilise kunstiga. Võib isegi öelda, et Kongi esindab teatavat uue laine kineetilist kunsti, mida mõisteliselt minu teada ei eksisteeri, aga milles võiks ometi mõningate autorite ja tööde puhul vähemalt tunnetuslikult rääkida. Uueks laineeks võiks seda nimetada selle määramatuse ja aprogrammilisuse tõttu – ka Kongi on ju vormiliselt pigem maalikunstnik. Kuigi seda soosib ka Kongi teoste popilik koloriit, ei saa tema töödest läbikumavale 1960.–1970. aastate meelesisundile vaatamata teda nii selgelt ainult selle perioodi ainesega tegelevaks kunstnikuks pidada, on selge, et tema dialoogipartnerid on siiski palju intuitiivsemalt valitud. Kindlasti on just maalikunsti kui traditsioonilise meediumi nihestamise kaudu talle olulised hoopis eelmise sajandi alguse autorid, kineetilise kunsti pioneerid erinevatest 20. sajandi alguse kunstivooludest. Siin võib ühtviisi vaadata nii kiiruse- ja progressihiast lummatud futuristide suunas, aga ka mõtiskleda Marcel Duchampi mõjude üle. Otsene paralleelide tömbamine on õnneks võimatu, Kongi peidab oma jälgid (ilmselt ka iseenda eest) hästi ära.

Vaatamata sellele sisemisele nostalgiale kadunud tulevikufantaasiate suhtes või ka sümpaatiale teatud mõttevoolude ja aegade vastu, milles Kongi loomingu puhul rääkida saab, ei esinda ta mingitki pidi retromaanilist või ajaloolt laenavat suunda. Puuduvad selged viited või tsitaadid, puudub ka soov midagi ajas rehabiliteerida või tagasi tuua. Ja väga hea, sest visualkultuurilised praktikad on näidanud, et just 1960. aastate popi taaskasutamisest võivad tulla kõige kitšimad ja stagneerunumad teosed, mille tekkelugu on tihti otseselt seotud komertsmaailma hoobadega. Kuigi paljude kunstnikute puhul võib justkui oletada, et mõned voolud või meediumid on nende jaoks hierarhiliselt olulisemad kui teised, siis Kongi on ennast säärasest polaarsusest vabastanud. Isegi kineetilise kunsti osas jäab see austusaval dus mõtteliseks, rääkimata konkreetsetest hommage'idest või pastišsidest.

Mulle tundub, et Kongi maalib väga intuitiivselt ja isegi kui tal on otseseid lemmikuid või mõjutajaid, jäab nende austamine tema töödest piisavalt välja. Ja selles seisnebki Kongi tööde tugevus – tõlgendusväli on lai ja neist võib huvituda mitmeti. Värskus ja oma joon lubavad töid vaadata aga ka kõigest siinöeldust lahus, vabalt ka mingis teises nostalgiaruumis või üldse ilma selleta.

Kati Ilves

¹ Isiknäitus "Siis. Praegu. Kõikide aegade vahel" oli avatud 15. XI–21. XII 2014. Ajaliselt eelnesid neile ülesastumised järgmistel rühmanäitustel:

1) "Sund" 14. V–15. VI 2014 Tallinna Kunstihones. Kuraator: Teet Veispak. Kunstnikud: Liina Kalvik, Jaan Toomik, Vano Allsalu, Mihkel Ilus, Mihkel Maripuu, Manfred Dubov, Soho Fond;

2) "Mina kui maal" 27. VI–2. XI 2014 Kumu kunstimuuseumi kaasaegse kunsti galeriis. Kuraatorid: Merike Estna, Kati Ilves. Kunstnikud: Frank Ammerlaan, Ei Arakawa, Kerstin Brätsch, Merike Estna, James Ferris, Annie Hémond Hotte, Juste Kostikovaite, Kristi Kongi, Kris Lemsalu, Nicolas Party, Katinka Pilscheur, Jon Rafman, Dan Rees, Samara Scott, Simon Daniel Tegnander, Taavi Tulev;

3) "Can't Go On, Must Go On / Võõrmatu minna, kindlasti minna" 25. X–30. XI 2014. Kuraatorid: Mihkel Ilus, Elin Kard. Kunstnikud: Mihkel Ilus, Kristi Kongi, Katrin Koskaru, Mihkel Maripuu, Anna Škodenko, Mart Vainre.

Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiiv DIGAR(S)



Kristi Kongi

Siis. Praegu. Kõikide aegade vahel

2014

Tallinna Linnagalerii näitusevaade

Kõik õigused kunstnikul

Then. Now. Between All Those Times

2014

Exhibition view at Tallinn City Gallery

Courtesy of the artist

Kristi Kongi's Rooms of Nostalgia

Kristi Kongi (born 1985 in Tallinn) is an artist whose painting practice is typified by installation and site-specific works. She works on a large scale, often creating pieces that take up a lot of the space or consist of many parts. In recent years Kongi has actively produced work and participated in exhibitions – in 2014 alone she participated in three large-scale curated projects with prominent installations, while simultaneously preparing for her solo exhibition “Siis. Praegu. Kõikide aegade vahel” (Then. Now. All Those Times Between) at Tallinn City Gallery.¹ Apart from three-dimensional painting, colour is the most important element in Kongi’s work. She uses bright colours and her colour compositions have become typical of her style. While there are other painters working in three dimensions – in fact we can talk about a spatial turn throughout contemporary painting –, Kongi’s works should perhaps be viewed from the perspective of their inner ambition by asking what is it that these works do.

Through the use of colour, light and space Kongi operates within a framework of nostalgia, which longs for past fantasies of the future, now gone with the passing of time. Her work references movement, speed and technological progress, but seems to do so from an era when the aforementioned terms seemed more meaningful and tangible. At times it seems therefore that she is addressing ideas that arose during the scientific-technical revolution and have now been dispersed, which embodied a sincere belief in the potential of the redeeming power of technology or at least the possibility of a better future...

This is confirmed by Kongi’s technical arsenal with which she supports the medium of painting, including video, objects and lasers. Of particular note being the latter, which she incorporated within a painted room in her work “Puude vahel on vaikus” (There is Silence Between the Trees) exhibited at Kumu Art Museum as part of the exhibition project “Merike Estna ja mina kui maal” (Merike Estna and Me as a Painting, 2014). The use of lasers is an interesting addition to traditional media, and although perhaps less used in the field of painting, in culture as a whole it is fairly connotative or symbolic and in no way seen as new technology. The use of lasers in Kongi’s work serves to make the work more dynamic and therefore more effective. Inevitably, there is the feeling the lasers compensate for the short-comings of painting, but

this is due to a fascination for progress, which today has been traversed many times or is otherwise out-dated.

By dealing with movement and creating dynamic, three-dimensional work, Kongi is firmly linked to kinetic art. One could even assert that she embodies a new wave of kinetic art and, although I am not aware of such a movement at the moment, there are several artists and work that would fit this term. This new wave could be characterised by its indeterminacy and non-programmatic approach, because Kongi is after all still a painter. Although, it is impossible to overlook the connection of her work to the 1960s and 1970s because of their pop art colours, she is not an artist who exclusively deals with the issues of that period. It is apparent that her points of reference are much more intuitive. By exploring the boundaries of painting, an otherwise very traditional medium, the pioneers of kinetic art in the early 20th century are perhaps more important in her case. One can see both the influences of the speed and progress obsessed futurists, as well as Marcel Duchamp. Fortunately, drawing direct parallels is impossible since Kongi covers her tracks well (probably even from herself).

Despite this inner nostalgia for lost fantasies of the future and a sympathy for past ideas and eras evident in Kongi’s work, she does not represent any kind of retro direction or tendency of borrowing from history. There are no direct references or citations and no attempt to rehabilitate or bring back something from history. And this is good because there have been many instances in visual culture where recycling ideas from the Pop Art of the 1960s has led to some of the most kitsch and stagnant work, whose inception has very much been tied up with the whims of the commercial market. It is also important to note that Kongi has freed herself from the polarity of presenting different movements and media as part of a hierarchy, which often seems obvious in the case of a number of other artists. This is the case even when it comes to kinetic art where she has avoided any tribute let alone direct homage or pastiche.

It seems that Kongi paints intuitively and even if she has favourites or direct influences, any reference to them is left out, and this is the main strength of her work. The spectrum for interpretation is wide and there are many potential points of interest. Her freshness and distinctness allow us to view her work, apart from everything mentioned above, within a different framework of nostalgia, or in the complete absence of one.

¹ The solo exhibition “Siis. Praegu. Kõikide aegade vahel” (Then. Now. All Those Times Between) was open 15. XI–21. XII 2014. Before that she participated in the following group exhibitions:

1) “Sund” (Compulsion) 14. V–15. VI 2014 at Tallinn Art Hall. Curator: Teet Veispak. Artists: Liina Kalvik, Jaan Toomik, Vano Allsalu, Mihkel Ilus, Mihkel Maripuu, Manfred Dubov, Soho Fond;

2) “Mina kui maal” (I am a Painting) 27. VI–2. XI 2014 at Kumu Art Museum, Gallery of Contemporary Art. Curators: Merike Estna, Kati Ilves. Artists: Frank Ammerlaan, Ei Arakawa, Kerstin Brätsch, Merike Estna, James Ferris, Annie Hémond Hotte, Juste Kostikovaite, Kristi Kongi, Kris Lemsalu, Nicolas Party, Katinka Pilscheur, Jon Rafman, Dan Rees, Samara Scott, Simon Daniel Tegnander, Taavi Tulev;

3) “Can’t Go On, Must Go On / Võimatu minna, kindlasti minna” 25. X–30. XI 2014. Curators: Mihkel Ilus, Elin Kard. Artists: Mihkel Ilus, Kristi Kongi, Katrin Koskaru, Mihkel Maripuu, Anna Škodenko, Mart Vainre.